C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosar nr.1r-650/24 Judecătoria Orhei (sediul Rezina)
Judecător: Ludmila Tetiu

D E C I Z I E
În numele Legii

09 decembrie 2024 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecători Svetlana Şleahtiţki şi Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul comun al părții vătămate Donica Igor și avocatului Mustea Maria și recursul inculpatei Rotari Elena declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 22.03.2024, pe cauza penală în privința lui:

Rotari Elena, născută la *****, cod penal *****, domiciliată în ***** studii medii incomplete, concubinează, fără grad de dezabilitate, *****, cetățeancă a Republicii Moldova, neîncadrată în cîmpul muncii, 2 copii minori la întreținere, anterior judecată, antecedente penale stinse;

-învinuită în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:

-Instanța de fond: 27.11.2023 – 22.03.2024.

-Instanța de recurs: 11.10.2024 – 09.12.2024.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele cererilor de recurs, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursurilor, Colegiul penal,-

a constatat:

1.Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 06 aprilie 2023, Rotari Elena a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal și în temeiul acestei legi, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În temeiul art. 90 din Codul penal, fiind suspendată executarea pedepsei sub formă de închisoare cu stabilirea unui termen de probă de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (6) lit. a), b) și h) Cod penal, s-a stabilit în privința lui Rotari Elena următoarele obligații: - să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent; - să nu frecventeze locuri publice (baruri, restaurante, cluburi de noapte, cafenele) după ora 22.00 până 06.00; - să presteze 100 ore de muncă neremunerată în folosul comunității; - să fie supusă monitorizării electronice pe un termen de 6 (șase) luni.

În privința inculpatei Rotari Elena a fost aplicată măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a sentinței.

S-a încasat de la Rotari Elena în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei.

Cheltuielile în sumă de 102, 20 (una sută doi lei, 20 bani) au fost trecute în contul statului.

Corpurile delicte – un cuţit de bucătărie şi un pulover tricotat de culoare combinată alb cu negru, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delicte din cadrul IP Rezina, după intrarea sentinței în vigoare, urmau a fi nimicite.

2. Nefiind de acord cu sentința menționată, procurorul în Procuratura r-lui Rezina, a depus cerere de apel la 20 aprilie 2023, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 06 aprilie 2023, pe cauza penală de învinuire a lui Rotari Elena în baza art.201/1 alin. (3) lit. a) din Cod penal, în partea ce ține de stabilirea unei categorii prea blânde de pedeapsă penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata Rotari Elena recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

3. Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023, a fost admis recursul procurorului în Procuratura r-nul Rezina, Devderea Ludmila, casată sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 06.04.2023, în partea ce ține de individualizarea pedepsei inculpatei, și în această parte s-a dispus trimiterea cauzei la rejudecare de către aceiași instanță, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

4. La o nouă rejudecare a cauzei, prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 22.03.2024 Rotari Elena, recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) din Cod penal, prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 06 aprilie 2023, casată parțial de Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău în baza Deciziei din 18 octombrie 2023, în partea ce ține de individualizarea pedepsei inculpatei, i s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Termenul de executare a pedepsei în privința lui Rotari Elena urmînd a se calcula din momentul rămânerii definitive a sentinței.

S-a aplicat în privința lui Rotari Elena măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi ţara, cu menținerea acesteia până la intrarea sentinței în vigoare.

5. Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că, Rotari Elena la 12.09.2022, în intervalul de timp cuprins între orele 22:00 - 22:20, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, la domiciliul comun din ***** în urma unui conflict cu concubinul Donica Igor, cu care se află în relaţii asemănătoare celora dintre soţi - concubinaj, fiind astfel potrivit art. 133/1 lit. a) din Codul penal, membri de familie, dînduşi seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, în mod intenţionat, l-a agresat fizic pe concubinul Donica Igor, aplicîndu-i o lovitură cu cuţitul în regiunea stîngă a abdomenului, cauzând-i potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202226D0157 din 12.10.2022, plagă tăiată pe abdomen penetrantă în cavitatea peritoneală, cu lezarea stomacului, hemoperitoneu (50 ml), care a putut fi provocată ca rezultat al acţiunii traumatice cu obiect tăietor, care putea fi lama unui cuţit, posibil în timpul şi circumstanţele indicate, şi se califică ca vătămare gravă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanţa a reţinut că, *în drept,* fapta inculpatului Rotari Elena întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi: *„Violenţa în familie, adică acţiunea sau incaţiunea intenţionată comisă de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldată cu vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii.”*

6. Sentința de condamnare a fost atacată cu recurs de către partea vătămată Donica Igor de comun cu avocatul Mustea Maria și de către inculpata Rotari Elena.

6.1. Prin recursul comun al părții vătămate Donica Igor și avocatului Mustea Maria, se solicită casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 22.03.2024, casării ei în latura pedepsei penale, rejudecare cauzei în această latură, cu aplicarea unei pedepse mai blînde non privative de libertate în privința inculpatei Rotari Elena, or, aceasta a recunoscut vinovăția, avînd la întreținere doi copii minori, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, partea vătămată invocînd lipsa pretențiilor de ordin moral sau material față de inculpată, cu care s-a împăcat, intenționînd să-și continuei relațiile de concubinaj.

6.2. Prin recursul înaintat inculpata Rotari Elena a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 22.03.2024 în latura pedepsei penale, rejudecare cauzei în această latură, cu aplicarea unei pedepse mai blînde - a prevederilor art. 90 Cod penal*,* dat faptului recunoașterii vinovăția și căinței sincere

în cele comise, aflarea la întreținere a doi copii minori, lipsa pretențiilor din partea părții vătămate.

7. Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod de Procedură Penală al RM, (1) *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Până la data examinării recursului, părțile nu au prezentat referință pe marginea recursului, fapt ce nu împiedică examinarea lui.

8. Colegiul, urmare a verificării aspectelor de fapt și temeiului de drept pentru recurs în raport cu materialele cauzei penale, va dispune respingerea cererilor de recurs ca fiind nefondate, păstrând fără modificări soluția judiciară, pe care o consideră întemeiată.

De drept, Colegiul îşi va întemeia soluţia reţinută în baza art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală conform căruia, *(1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.*

9. *În fapt,* Colegiul concluzionează, caracterul întemeiat a sentinței de condamnare în latura ce ține de constatarea faptelor penale și încadrarea juridică corectă a acțiunilor inculpatei Rotari Elena, rezultată din examinarea ei obiectivă și multi-aspectuală, cu cercetarea nemijlocită de către instanța de fond a bazei probante administrate pe caz, la care părțile au avut acces în egală măsură.

Din conținutul cererilor de recurs rezultă că, partea vătămată și inculpata nu contestă încadrarea juridică a faptei, cea din urmă recunoscând comiterea ei, ci doar și-au expus dezacordul cu pedeapsa penală sub formă de închisoare pe termen patru ani, solicitând atenuarea ei, prin aplicarea exigențelor art. 90 Cod penal.

Or, probele verbale și cele scrise puse la baza sentinței de condamnare, determină temeinicia concluziei judiciare privind comiterea de către Rotari Elena a infracțiunii prevăzute la art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal.

10. Totodată, dat fiind contestarea sentinței doar în latura pedepsei penale, Colegiul se va expune numai în această parte, reținând caracterul ei motivat și argumentat, bazat pe aspectele de drept și împrejurările faptice a cauzei.

Or, potrivit prevederilor art.61 alin.(2) Cod penal, *pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Colegiul apreciază că, instanţa de fond la stabilirea pedepsei a ţinut cont şi s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art.61 alin.(2) Cod penal, precum şi de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art.75 Cod penal, în special celor de la art. 364/1 alin. (8) Cod penal (în vigoare la data comiterii faptei), ce garantează vinovatului reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă în cazul pedepsei cu închisoare corect reținând, că scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii atât de către el, cât și de către alte persoane a faptelor penale cu conținut analogic.

Astfel încât, numindu-i inculpatei pedeapsa închisorii pe termen de 4 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, instanța a ținut cont de personalitatea ei ce nu este la prima abatere de lege, anterior fiind condamnată anterior prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 26.09.2019 inclusiv pentru infracțiune similare, care atentează la viața persoanei, la muncă neremunerată în folosul comunității, acordându-i posibilitatea de a demonstra corectarea fără executarea ei reală, încredere pe care însă nu a îndreptățit-o, săvârșind noua infracțiune de același gen.

De aceea, întru excluderea recidivării și prevenirea comiterii de noi fapte antisociale pasibile răspunderii penale, pedeapsa închisorii ei numită este una strict necesară.

Respectiv, în speță se atestă caracterul proporțional a pedepsei numite în raport cu fapta comisă și personalitatea inculpatei, fapt pentru care în respingerea solicitărilor recurenților privind aplicarea unei pedepse mai blânde, Colegiul reține că recunoașterea vinovăției prin acceptarea probatoriului administrat pe caz și manifestarea unei căințe sincere, au constituit temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 364^1 alin. (8) Cod procedură penală, asigurând reducerea limitelor pedepsei penale, ceea ce face imposibilă invocarea acestor circumstanțe ca temei de aplicare a unei pedepse mai blânde, comportamentul manifestat prin precedenta sentință judiciară în care și-a continuat activitatea criminală, ne acordându-i credibilitate în reeducare și sincera intenție de a nu mai sta pe cale criminală, pentru prevenirea cărei, ea urmează să-și execute integral pedeapsa ei stabilită.

În același context, Colegiul ține să menționeze că, violența domestică fiind un viciu ce afectează regulile morale și cele sociale, stabilite de societate, urmează a fi exclusă prin acordarea deplinei asistențe din partea statului potențialelor victime, protejându-le de atacurile violente a membrilor familie sale.

În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului (1948) garantează dreptul tuturor oamenilor (femei, bărbaţi, copii) la viaţă fără violenţă, ei născându-se liberi şi egali în demnitate şi în drepturi.

La rândul său, Constituţia Republicii Moldova fundamentează că, cetăţenii Republicii Moldova sunt egali în faţa legii şi a organelor de stat, care garantează

fiecăruia dreptul la viaţă, inviolabilitate fizică şi psihică, având obligația de a respecta şi proteja viaţa personală şi familială a fiecărui cetățean.

11. Colegiul penal instituie că, pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Astfel, Colegiul penal nu constată prezenţa circumstanţelor sau a erorilor de drept ce a-r genera casarea hotărârii atacate sub aspectul invocat şi aplicarea faţă de inculpat a unei mai blînde pedepse, după cum se solicită în recursul declarat, or, o pedeapsă neechitabilă pericolului social și gravității faptelor săvârșite, nu numai că nu va aduce la corectarea celui vinovat, ci ar determina neîncrederea societății și a persoanei în funcționarea legii. Cu atât mai mult, că măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

12. În lipsa altor circumstanțe, decât cele prezentate la soluționarea cauzei în fond, căror instanța le-a dat o apreciere obiectivă, Colegiul constată netemeinicia cerințelor recurenților privind atenuarea pedepsei penale în privința lui Rotari Elena, fapt pentru care va dispune respingerea cererilor de recurs, ca nefondate, păstrînd neschimbat actul judiciar recurat.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a), art. 416 - 418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul comun al părții vătămate Donica Igor și avocatului Mustea Maria și recursul inculpatei Rotari Elena declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 22.03.2024, pe cauza penală în privința lui **Rotari Elena**, se resping ca nefondate, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată la data de 09.12.2024.

Preşedintele completului, Judecători: